

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Burdur İl Millî Eğitim Müdürlüğü

TÜRKÇE

Kazanım Kavrama Testi

8.
SINIF

1. Dilimiz deyimler bakımından çok zengin bir dildir. Hemen hemen her durumu ifade etmek için dilimizde bir deyim bulunur. Örneğin cimri birisini gördüğümüzde **eli sıkı**, neşeli birisini gördüğümüzde **etekleri tutuşmuş**, deriz. Eğer bir kişi **küplere binmişse** demek ki çok sinirlenmiş, **ipe un sermişse** eğer o işleri zora koşuyor demektir.

Yukarıdaki açıklamada deyimlerin hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A. Eli sıkı
- B. Etekleri tutuşmak
- C. Küplere binmek
- D. İpe un sermek

2. Gelişen teknoloji ile birlikte duygularımızı ifade etme şekillerimiz de ne yazık ki zamanla değişiyor. Duygularımızı ifade etmek için kullandığımız deyimlerin yerini şimdi sanal karakterler almaya başladı. Tabi bu karakterlerin deyimlerin anlamını ne derecede karşıladığı tartışılır. Birçok insan deyimleri ifade etmek için bilinçsizce bu karakterleri kullanmakta ve bu durum iletişimize ve dilimize pek çok zarar vermekte.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki eleştiriyi doğrular niteliktedir?

A	Ağzı kulaklarına varmak	
B	Bam teline basmak	
C	Burnundan solumak	
D	Abayı yakmak	

3. “Dünya nimetlerine ehemmiyet vermeyen yaşayış ve felsefesiyle ünlü filozof Diyojen, bir gün çok dar bir sokakta, zenginliğinden başka hiçbir şeyi olmayan kibirli bir adamla karşılaşır. İkisinden biri kenara çekilmedikçe geçmek mümkün değildir. Mağrur zengin, hor gördüğü filozofa:

- Ben bir serserinin önünden kenara çekilmem, der.

Diyojen de:

- Ben çekilirim, der ve yol verir.”

Yukarıdaki metin hangi deyimın anlamını ifade etmek için verilmiş bir örnek olabilir?

- A. Demokles’in kılıcı
- B. Bin dereden su getirmek
- C. Lafı gediğine oturtmak
- D. Ağzından çıkanı kulağı duymamak.

4. Deyimler:

- Eli açık
- Hafife almak
- Uçan kuştan medet ummak
- Lafa tutmak
- Ok yaydan çıktı

Kullanımlar:

- Fakirlere yaptığı yardımlardan son derece biri olduğu anlaşıyordu.
- Akşam iş çıkışı eve doğru giderken mahallemizin meraklı ve yaşlı sakini Hatice Hanım beni sokak ortasında saatlerce.....
- Herkesten yardım bekliyordu adeta.....
- Üzgünüm söylediklerimi geri alamam.....artık.

Deyimler anlamlarına uygun olarak boşluklara yerleştirildiğinde hangi deyim boşta kalmaktadır?

- A. Eli açık
- B. Hafife almak
- C. Lafa tutmak
- D. Uçan kuştan medet ummak.

5. Aşağıdakilerin hangisinde “atmak” sözcüğünün anlamı ile kullanımı birbirine uymamaktadır?

	Anlam	Kullanım
A.	Bir cismi bir yöne doğru fırlatmak	Elindeki taşı kendinden beklenmeyecek bir çeviklikle attı.
B.	Bir şeyi bir yerden başka bir yere taşımak	Çantayı elimde taşıyıp durmayayım. Eve atıp geleyim.
C.	Geri bırakmak, ertelemek	Bu konunun tartışılmasını gelecek haftaya attılar.
D.	Yapılmış kötü bir işi birine yüklemek	Bilgi yarışmasında attı ama tutturamadı.

6.

- I. Uzun zamandır yarım kalan romanımı bitirmek için uğraşıyorum.
- II. Başıma gelen bunca olumsuz olayın bir imtihan olduğuna inanıyorum.
- III. Saatlerdir küçücük bir kelimeyi yerine koyabilmek için didiniyorum.
- IV. Çocukların her gece tok yatıp gülererek uyandığı bir dünya düşlüyorum.

Yukarıdaki altı çizili olarak verilen hangileri yakın anlamlıdır?

- A. I ve II
- B. II ve III
- C. I ve III
- D. III ve IV

“TE-554 sefer sayılı uçak Ankara’ya iniş yaptı.”

7. Bu cümlede bulunan anlam olayı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A. Ahmet Hamdi Tanpınar’ı okumaktan büyük keyif alırım.
 - B. Yapılan çalışmaların karşılığını beklemek herkesin hakkıdır.
 - C. Bahçe kapısının üzerinde sevimli mi sevimli bir kuş resmi vardı.
 - D. Dünyamız dörtte üçü sularla çevrili mavi bir gezegendir.
8. Gerçek anlam bir sözcüğün söylendiğinde akla ilk anlamıdır. Gerçek anlama sözlük anlamı da denir. Mecaz anlam is bir sözcüğün gerçek anlamdan uzaklaşarak kazandığı yeni anlamdır. Bu bağlamda “Ege sığ bir denizdir” cümlesindeki “sığ” ifadesi derin olmayan anlamında kullanıldığı için gerçek anlamda kullanılmıştır. “Söylediklerinden çok sığ birisi olduğu anlaşılıyordu.” Cümlesindeki “sığ” ifadesi ise basit ve sıradan, anlamında kullanıldığı için mecaz anlamlıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “keskin” kelimesi diğerlerinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A. Mutfağa girince keskin bir koku beni rahatsız etti.
- B. Arka sıralarda gürültü yapanlara keskin bir bakış attı.
- C. Bu eser keskin bir zekânın kıymetli bir ürünüdür.
- D. Dikkat etmediği için camın keskin tarafı elini kesti.

9. Aşağıdaki tabloda hangi iki sözcüğün anlam özelliği yanlış işaretlenmiştir?

Sözcükler	Somit	Soyut
Gürültü	✓	
Işık		✓
Kıvanç		✓
Mutluluk	✓	

- A. Gürültü-ışık
- B. Gürültü- kıvanç
- C. Kıvanç- mutluluk
- D. Mutluluk-ışık

Anlatımı daha etkili kılmak adına çeşitli anlam ilgileri kurulan sözcük gruplarına ikileme denir. Bazı durumlarda ikilemeyi oluşturan sözcük gruplarının tek başına kullanılması mümkün değildir.

10. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bu durumu örnekleyen bir kullanım vardır?

- A. İş görüşmesine yetişebilmek için nefes nefese kalmıştı.
- B. Çalışmayı bitirmek için aşağı yukarı bir haftamız kaldı.
- C. Hatice Teyze, mahallenin çocuklarına sıcak sıcak poğaça yaptı.
- D. Birinci sınıf öğrencisi eciş bücüş yazılarıyla öğretmenine kök söktürüyordu.

Yansıma sözcükler, doğadaki seslerin taklit edilmesiyle oluşturulan seslerdir.

11. Aşağıdakilerden hangisinde yansıma bir sözcük kullanılmıştır?

- A. Sudaki yansımasına hayran hayran baktı.
- B. İnsanlar biranda panikle bağırmaya başladılar.
- C. Başı dönen yaşlı adam pat diye yere düşüverdi.
- D. Çalışmalar aşağı yukarı bir hafta daha sürecek.

12. Aşağıdaki resimlerde gösterilen eylemlerden hangisinin sesteki yoktur?

A.	
B.	
C.	
D.	

Eylemin yapılma amacıyla birlikte verildiği cümlelere amaç-sonuç cümlesi denir. “Arkadaşını aramak üzere telefonu eline aldı.” cümlesinde telefonu eline almasının amacı arkadaşını aramak istemesidir.

13. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde amaç-sonuç cümlesi kullanılmıştır?

- A. Karasal iklimden dolayı bulunduğumuz yer çok soğuk.
- B. Küresel ısınmadan dolayı dünyamız tehdit altında.
- C. Son zamanlardaki hastalık haberleri insanları tedirgin ediyor.
- D. Formunu korumak için yediklerine ve içtiklerine dikkat ediyordu.

Öznel anlatımlı cümlelerdeki yargıların geçerliliğini kişisel görüşler veya yorumlar belirler.

Örnek: Müzik insan ruhunu besleyen en güzel sanat dalıdır.

Nesnel anlatımlı cümlelerin geçerliliğini ise kabul görmüş genel geçer yargılar belirler.

Örnek: Telefon hatlarındaki yoğunluğun sebebi Elazığ’da yaşanan depremdi.

14. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilir açısından diğerlerinden farklıdır?

- A. Yoğun kar yağışı nedeniyle köy yolları kapanmak üzere.
- B. Son kitabı için insanların ilgisini çekecek bir konu arıyor.
- C. Sınavı kazanabilmek için gece yarısına kadar çalışıyor.
- D. Filmin ayrılık sahnesindeki çalan müzik çok dokunaklıydı.

15. Sıfat-fiil eklerinden olan “-mış, -miş” aynı zamanda duyulan geçmiş zaman eki olarak da karşımıza çıkabilir. Duyulan geçmiş zaman eki olan “-mış, -miş” başkasından duyulma anlamı katarken sıfat-fiil eki olan “-mış, -miş” sıfat tamlaması veya adlaşmış sıfat kurabilir.

Bu açıklamaya göre “-mış, -miş” eki alan sözcük hangi seçenekte farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A. Evi temizlemiş keyifle kahvemi yudumluyordum ki kapı çaldı.
- B. Konuşmasındaki kullandığı kelimelere bakarsak çok okumuş.
- C. Vitrindeki yan yana dizilmiş saatlerden en küçük olanını seçti.
- D. Hiç işi yokmuş gibi duyduklarını hemen arkadaşlarına yetiştirmiş.

16. Yer tamlayıcısı yüklemi yer yönünden niteler ve her zaman ismin –e , -de, -den hal eklerinden birini alarak kullanılır. Yükleme sorulan sorularda ve yüklemden alınan cevaplarda da bu ekler bulunur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru, yer tamlayıcısını buldurmaya yöneliktir?

- A. Ödevlerini ne zaman yapmayı düşünüyorsun?
- B. Bu yaz tatile nereye gitmeyi planlıyorsunuz?
- C. Bu sefer yine neyini evde unuttun?
- D. Bunca zaman niçin bu kadar bekledin?

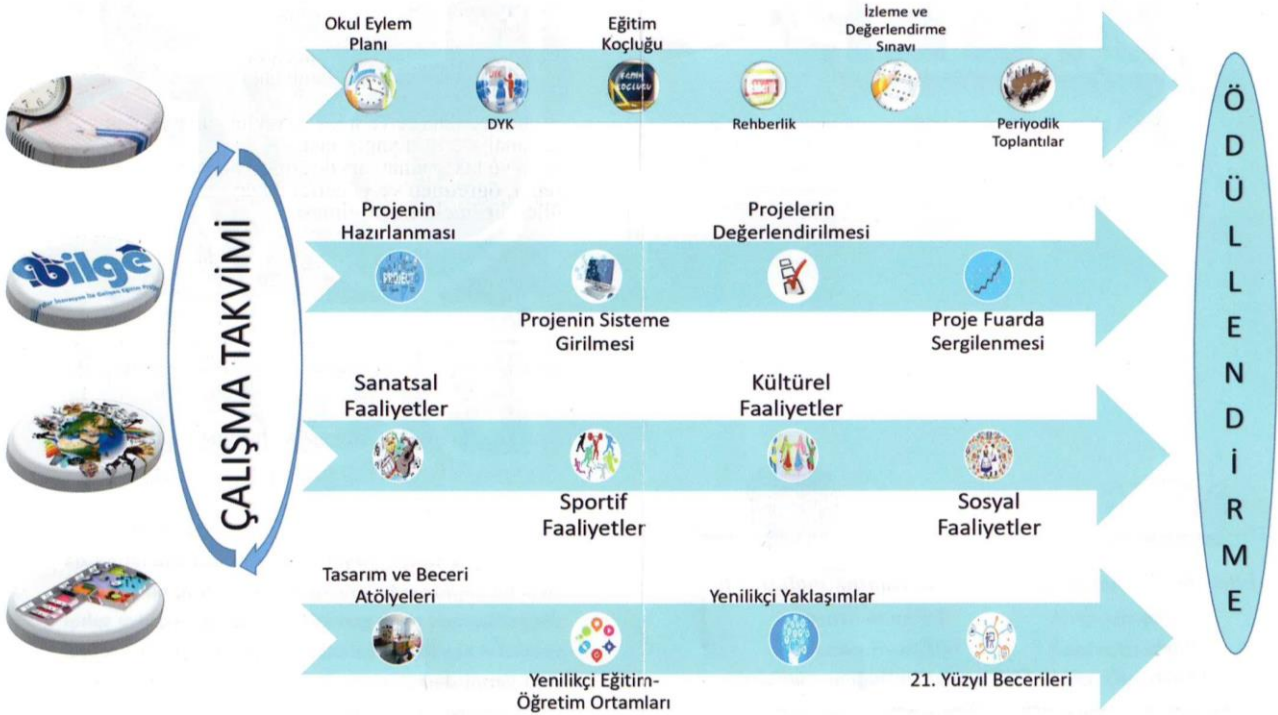
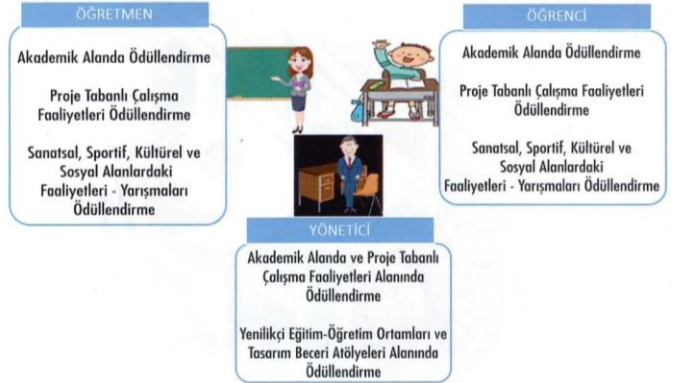
17. Edilgen çatılı cümlelerde eylemi yapan belli değildir. Edilgen çatılı fiiller “-l, -n” çatı eklerini alır. Etken çatılı fiillerde eylemi yapan belliyken edilgen çatıda belli değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “Göçük altında kalanlar tek tek kurtarıldı.” cümlesi ile çatı bakımından özdeştir?

- A. İlk defa tren yolculuğu yapacağı için çok heyecanlıydı.
- B. Yolculuk öncesi yolcuların biletleri tek tek kontrol edildi.
- C. Yapılan espriye salondaki tüm katılımcılar kahkaha ile güldü.
- D. Kayıt için belirtilen evrakları getiremeyince kayıt hakkı yandı.

ÖDÜLLENDİRME

18. Yukarıdaki görsel incelendiğinde aşağıdaki seçeneklerden hangisine ulaşılamaz?

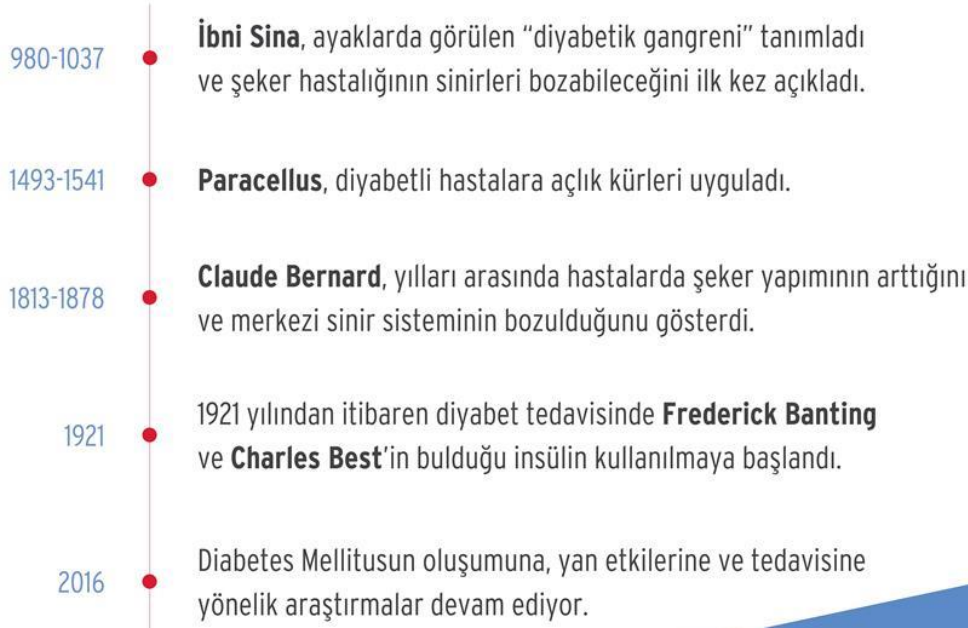
- A. BiGEP bir başarıyı izleme ve geliştirme projesidir.
- B. Bu projede sadece akademik başarı hedeflenmiştir.
- C. Ödüllendirmenin üçayağından biri öğrencilerdir.
- D. DYK ve kültürel faaliyetler projeye dâhil edilmiştir.

DIYABETİN TARİHÇESİ

Diabetes Mellitus (Şeker Hastalığı)

Diabetes Mellitus (DM), pankreasın yeterli insulin üretememesi veya vücudun ürettiği insülini etkili bir şekilde kullanamaması sonucu oluşan ve ömür boyu devam eden kronik bir hastalıktır.

19. Yukarıdaki görselde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A. Diyabet nedir?
- B. Diyabetin nedenleri nelerdir?
- C. Diyabet ile ilgili çalışmalar ne zaman başlamıştır?
- D. İnsülin ilacı ne zaman kullanılmaya başlamıştır?

Sağlık Bakanlığı, koronavirüsten korunmada hijyen kurallarına dikkat çekti. İşte öğrenci ve velilerin solunum yolu enfeksiyonlarından korunabilmeleri için uyması gerekenler.

SAĞLIK BAKANLIĞI VİRÜSLERDEN KORUNMA YOLLARINI PAYLAŞTI

Okullarda sınıflar sık havalandırılmalı

Kirli ellerle göz, burun ve ağza dokunmaktan kaçınılmalı

Hapşırma ya da öksürme sonrasında eller su ve sabunla iyice yıkanmalı

Tuvalet kullanımı öncesinde ve sonrasında eller mutlaka yıkanmalı

Tuvalet kullanımı sonrası klozet kapağı kapatılarak sifon çekilmeli

Tokalaşma, sarılma ve öpüşmeden kaçınılmalı.

Öksürük ya da hapşırıkta ağız ve burun, mendil ya da mendil bulunmadığı durumlarda dirsek içiyle kapatılmalı

Kağıt mendil kullanıldıktan sonra çöp kovasına atılmalı ve eller yıkanmalı

Hastalık döneminde bol sıvı tüketilmeli, beslenmeye dikkat edilmeli, taze sebze ve meyveler tercih edilmeli.

20. Yukarıdaki tablodan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A. Koronavirüsten korunmak için hijyen kurallarına dikkat etmek gerekir.
- B. Hastalığa yakalanmamak için bol sıvı alınmalı taze meyve ve sebze yenilmelidir.
- C. İnsanlarla selamlaşırken sarılma ve tokalaşma gibi hareketlerden kaçınılmalı.
- D. Koronavirüsün hava yolu ile de bulaşabileceğini düşünerek ortamlar havalandırılmalı.

CEVAP ANAHTARI

1. B
2. B
3. C
4. B
5. D
6. C
7. A
8. D
9. D
10. D

11. C
12. C
13. D
14. D
15. C
16. B
17. B
18. B
19. C
20. B

BURDUR ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

Bu yayının hazırlanmasında katkıda bulunan öğretmenlerimize teşekkür ederiz.

Erdem ÇALIKUŞU

Şahin KURAL

Web Sitesi : burdurodm.meb.gov.tr

E-Posta : odm15@meb.gov.tr

Twitter : twitter.com/BurdurOdm

Instagram : [instagram.com/burdurodm](https://www.instagram.com/burdurodm)

Facebook : facebook.com/odmburdur

Bu yayında bulunan soruların tüm hakları Burdur İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi'ne aittir. İzinsiz kullanılamaz.